

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – Перший

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – Бакалавр

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ – Н4 Лісове господарство

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ – Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ – Бакалавр з лісового господарства

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Державного біотехнологічного
університету
(протокол №__ від «_» березня 2025 р.)
та вводиться в дію з «01» вересня 2025 р.**

В.о. ректора

_____/Андрій Кудряшов/

Харків –2025

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

1. Керівник, гарант, доцент кафедри лісівництва та мисливського господарства, канд. с.-г. наук, доцент **Горошко Віталій Віталійович**
2. Члени проектної групи : завідувачка кафедри лісових культур, меліорацій та садово-паркового господарства канд. с.-г. наук, доцент **Біла Юлія Миколаївна;**
3. Доцент кафедри лісових культур, меліорацій та садово-паркового господарства, д-р. с.-г. наук, с.т.-н.с. **Распоїна Світлана Петрівна;**
4. Доцент кафедри лісових культур, меліорацій та садово-паркового господарства, канд. с.-г. наук, доцент **Назаренко Віталій Васильович;**

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Висоцька Н.Ю. канд. с.-г. наук, с.н.с., член-кореспондент ЛАНУ

Гіглавий О. О., директор Філії "Чугуєво-Бабчанське лісове господарство" Державного спеціалізованого господарського підприємства "Ліси України";

Кобець О.В. учений секретар УкрНДІЛГА ім. Г.М. Висоцького, канд. с.-г. наук, ст. дослідник

Дебринюк Ю.М., д-р. с.-г. наук, професор Національного лісотехнічного університету України;

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються.

1. Профіль освітньо-професійної програми

Удосконалення освітніх програм необхідно здійснювати у відповідності до положення про освітні програми та до положення про гарантії та групи удосконалення освітньої програми (<https://biotechuniv.edu.ua/pro-universitet/publicna-informatsiya/normativna-baza/>). Рекомендації щодо удосконалення освітніх програм, які надавалися 2023 року, є актуальними та наявні на сайті Університету у вкладці «якість освіти» (<https://biotechuniv.edu.ua/pro-universitet/osvitnya-diyalnist/yakist-osviti/>).

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний біотехнологічний університет, Факультет лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування
Ступінь вищої освіти і назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр лісового господарства Bachelor of Forest State Bachelor of Forestry
Офіційна назва освітньої програми	Лісове господарство
Тип диплома та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат МОН України про акредитацію спеціальності від 24 липня 2015 р.: серія НД-ІІ № 2177046, термін дії – до 01 липня 2025 р.
Цикл /рівень	НРК України – 6 рівень, QF-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта або освітній ступінь «Молодший бакалавр»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До завершення періоду навчання або наступного оновлення програми.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://biotechuniv.edu.ua/pro-universitet/osvitnya-diyalnist/osvitni-programi/
2 – Мета освітньої (освітньо-професійної) програми	
Мета освітньо-професійної програми – підготовка конкурентоспроможних фахівців нової формації, здатних поєднувати сформовані під час навчання наукові та практичні знання лісівничої науки, поглиблені когнітивні уміння, комунікативні, управлінські навички й автономність задля розв’язування складних комплексних спеціалізованих задач і практичних проблем у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання на засадах збалансованого лісокористування	

відповідно природних зональних умов, а також швидкозмінного, багатофункціонального середовища.

3 - Характеристика освітньої (освітньо-професійної) програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина, спеціальність Н4 Лісове господарство
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма. Має прикладну орієнтацію. Спрямована на отримання поглиблених когнітивних і практичних умінь/навичок на рівні, необхідному для здійснення ефективної виробничо-господарської діяльності підприємств у сфері лісового та лісомисливського господарств на засадах збалансованого лісокористування, на базі якої можливі – продовження вищої освіти на другому (магістерському) рівні та подальша професійна кар'єра.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина, спеціальності Н4 «Лісове господарство». Ключові слова: лісознавство, лісівництво, лісовирощування, лісові насадження та екосистеми, лісовпорядкування, мисливствознавство, збалансоване лісокористування.
Особливості програми	ОПП ґрунтується на органічному поєднанні теоретичних положень і методів лісівничої науки з практичною діяльністю, сфокусована на тісний взаємозв'язок з державними лісгосподарськими господарствами галузі (угоди на співпрацю з 35 держпідприємствами лісового господарства), в яких здобувачі проходять виробничі практики; використання власної навчально-експериментальної бази (дендропарк, лісовий розсадник, теплиця, ДП «Скрипайвське НДЛГ», музей Природи), де зосереджена низка науково-практичних, дослідницьких та експозиційні об'єктів. Здобувачі мають можливість набути досвід практичної роботи на приватних теплично-розсадницьких комплексах у країнах ЄС.

4 – Придатність випускників

до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Професійна діяльність бакалавра лісового господарства ОПП «Лісове господарство», згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010), та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) може здійснюватись на посадах: 1221.1 – Головний лісничий, Головний лісопатолог, Головний природознавець. 1221.2 – Головний інженер з лісовпорядкування, Завідувач господарства (лісового, лісомисливського, мисливського), Майстер станції пожежної (природоохоронної, лісової), Начальник лісорозсадника, Начальник партії лісовпорядної, Начальник станції пожежної (природоохоронної, лісової); 1222.2 – Майстер лісу, Майстер на лісозаготівельних роботах;
--	--

	Начальник біржі (лісової, пиломатеріалів), Начальник лісопункту; 2213.2 – Агролісомеліоратор, Інженер з лісових культур, Інженер з лісозаготівель, Інженер з лісокористування, Інженер з лісосировинних ресурсів, Інженер з охорони природних екосистем, Інженер з охорони та захисту лісу, Інженер з охорони тваринного світу, Інженер з природокористування, Інженер лісового господарства, Інженер-лісопатолог.
Подальше навчання	Можливість продовження навчання за програмами другого (магістерського) рівня вищої освіти за цією ж спеціальністю, або інших спеціальностей, у системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання, індивідуальна освітня траєкторія, інформаційні технології навчання, дистанційне навчання (Moodle, Zoom, Google meet). Викладання та навчання відбувається у таких формах: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи, та видах: лекція/мультимедійна лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття; консультація, підготовка кваліфікаційної роботи.
Оцінювання	Система оцінювання включає види контролю: поточний, періодичний, самоконтроль, модульний, підсумковий. Оцінювання здобувачів здійснюється за усіма видами навчальної роботи (аудиторної та поза аудиторної) через накопичувальну бально-рейтингову систему. Семестрова оцінка виставляється з врахуванням результатів підсумкового та поточного контролів (усереднені бали за модулі) та не перевищує 100 балів. Оцінювання за усіма видами контролю проводять як в усній, так і письмовій формах; оцінювання практик відбувається через захист звітів, підсумкова атестація – публічний захист кваліфікаційної роботи (в умовах військового часу здійснюється дистанційно у формі кваліфікаційної роботи або атестаційного іспиту).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку

	суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності. ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 13. Здатність ухвалювати рішення та діяти дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. ЗК 14. Формування знань, умінь і навичок, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)	ФК1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства. ФК2. Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження. ФК3. Здатність використовувати знання й практичні для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання. ФК4. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів. ФК5. Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду. ФК6. Здатність вибрати типові обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання. ФК7. Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію. ФК8. Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді. ФК9. Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи. ФК10. Здатність організовувати роботу малих колективів виконавців. ФК11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.

	ФК12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.
7 – Програмні результати навчання	
Результати навчання (РН)	РН1. Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, формування національної гідності та патріотизму. РН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти. РН3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію. РН4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства. РН5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності РН6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей. РН7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності. РН8. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог. РН9. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання. РН10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази. РН11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки. РН12. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог. РН13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі. РН14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших. РН15. Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва. РН16. Організувати результативні та безпечні умови праці.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Склад НПП відповідає ліцензійним умовам: 90 % науково-педагогічних працівників, залучених до викладання

	дисциплін, мають наукові ступені та/або вчені звання, з них: 13 % - ступінь доктора наук або вчені звання професора. Всього науково-педагогічних працівників залучених до реалізації ОПП– 33 у т.ч. - члени-кореспонденти громадських академій –1 - доктори наук – 3 - кандидати наук – 27 (До проведення занять долучаються фахівці-практики, працівники наукових установ й інших закладів вищої освіти, роботодавці. Науково-педагогічні працівники підвищують кваліфікацію відповідно до Постанови КМУ №800 від 21.08.2019.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу; використовується сучасне навчальне устаткування, програмно-інформаційне забезпечення. Матеріально-технічна база характеризується відповідністю усіх приміщень будівельним, санітарним та пожежним нормам та включає спеціалізовані навчальні аудиторії, оснащені тематичними стендами, експонатами, колекціями, мультимедійним обладнанням; комп'ютерні класи та прикладні комп'ютерні програми; навчально-дослідницьку лабораторію з необхідною приладовою базою (термостати, сушильні шафи, електронні ваги, монокуляри, вологоміри, рН-метри лабораторні та польові, люксометри тощо); власну базу для проведення навчально-дослідницьких практик, наукових досліджень (ДП «Скрипаївське НДЛГ, дендрологічний парк, декоративний розсадник, теплиця, Музей природи). Соціальна інфраструктура включає: спортивні майданчики, їдальні, медпункт; гуртожитки (100% забезпеченість); вільний доступ до мережі Інтернет із зонами Wi-Fi.
Інформаційно-методичне забезпечення	Використання навчального середовища ДБТУ та авторських розробок науково-педагогічних працівників. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях та включає: наукову бібліотеку, читальні зали з достатнім фондом навчальної, наукової літератури та фахових періодичних видань; електронну бібліотеку, інформаційну онлайн систему виявлення збігів/ідентичності/схожості Unicheck; офіційний сайт ДБТУ: http://btu.kharkov.ua/, віртуальне навчальне середовище Moodle: http://moodle.knau.kharkov.ua/course/index.php; необмежений доступ до мережі Інтернет; Офіційний веб-сайт https://biotechuniv.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми викладені на освітньому порталі «Освітня діяльність» http://btu.kharkov.ua/pro-universitet/osvitnya-diyalnist ,Бібліотечний фонд багатогалузевий, нараховує понад один мільйон примірників вітчизняної та зарубіжної літератури, у т.ч. рідкісних видань, спеціальних видів науково-технічної літератури, авторефератів дисертацій. Фонд комплектується матеріалами з сільського та лісового господарства, економіки, техніки та суміжних наук. Всі ресурси бібліотеки доступні через

	сайт університету: http://btu.kharkov.ua/nauka/naukova-biblioteka
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Державним біотехнологічним університетом та вищими навчальними закладами України
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Державним біотехнологічним університетом та вищими навчальними закладами і науковими установами-партнерами зарубіжних країн
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено

**2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ (ОСВІТНО-ПРОФЕСІЙНОЇ)
ПРОГРАМИ «ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»
ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ**

2.1. Перелік компонент освітньої (освітньо-професійної) програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма підсумкового контролю
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
ОКБП 1	Вища математика	3	іспит
ОКБП 2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	10	Залік, іспит
ОКБП 3	Історія української державності та громадянське суспільство	4	іспит
ОКБП 4	Фізика	3	залік
ОКБП 5	Комп'ютерна графіка та програмування	3	залік
ОКБП 6	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4	іспит
ОКБП 7	Хімія	4	залік
ОКБП 8	Ботаніка	4	іспит
ОКБП 9	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3	іспит
ОКБП 10	Механізація та обладнання лісогосподарського комплексу	3	залік
ОКБП 11	Філософія	4	іспит
ОКБП 12	Основи екології	3	іспит
ОКБП 13	Правознавство	3	іспит
	Фізичне виховання *	3*	
	Усього за циклом	51	
Навчальні дисципліни професійної підготовки (за вибором здобувачів)			
ВК 1- ВК 20	ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ	60	залік
	Усього	60	
2. НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ (ОБОВ'ЯЗКОВІ)			
ОКППП 1	Вступ до фаху	4	іспит
ОКППП 2	Геодезія	4	іспит
ОКППП 3	Грунтознавство в лісових і садово-паркових господарствах	4	іспит

ОКППП 4	Фізіологія рослин	4	іспит
ОКППП 5	Навчальна практика	9	залік
ОКППП 6	Дендрологія	5	іспит
ОКППП 7	Селекція та генетика у лісовому господарстві	4	іспит
ОКППП 8	Біометрія	4	іспит
ОКППП 9	Гідротехнічна меліорація	3	залік
ОКППП 10	Лісове насінництво і розсадники	4	іспит
ОКППП 11	Навчальна технологічна практика	6	залік
ОКППП 12	Деревинознавство та лісове товарознавство	4	залік
ОКППП 13	Лісова таксація	5	іспит
ОКППП 14	Лісова ентомологія	4	іспит
ОКППП 15	Фітопатологія у лісовому та садово-парковому господарствах	4	іспит
ОКППП 16	Захисне лісорозведення	5	залік
ОКППП 17	Лісознавство	4	іспит
ОКППП 18	Лісомисливське господарство	4	іспит
ОКППП 19	Виробнича практика	6	залік
ОКППП 20	Лісові культури	5	іспит
ОКППП 21	Лісівництво	5	іспит
ОКППП 22	Лісова типологія	3	залік
ОКППП 23	Лісовпорядкування	3	іспит
ОКППП 24	Лісова меліорація	3	іспит
ОКППП 25	Лісоексплуатація	3	залік
ОКППП 26	Організація лісового господарства	5	іспит
ОКППП 27	Переддипломна практика	4	залік
ОКППП 28	Кваліфікаційна робота	11	залік
	Усього за циклом	129	
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	240	

ОКБП - обов'язкова компонента циклу загальної підготовки

ОКППП - обов'язкова компонента циклу професійної та практичної підготовки

ВК - вибіркова компонента циклу професійної підготовки

2.2 Структурно-логічна схема Н4 Лісове господарство
галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
кваліфікація: бакалавр з лісового господарства

Курси та семестри академічної підготовки							
I		II		III		IV	
1	2	3	4	5	6	7	8
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ							
Вища математика (3 кр. ЄКТС)	Історія української державності (4 кр. ЄКТС)	Філософія (4 кр. ЄКТС)	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці (3 кр. ЄКТС)		Основи екології (3 кр. ЄКТС)	Правознавство (3 кр. ЄКТС)	
Фізика (3 кр. ЄКТС))	Українська мова (за професійним спрямуванням) (4 кр. ЄКТС)	Хімія (4 кр. ЄКТС)	Комп'ютерна графіка та програмування (3 кр. ЄКТС)		Механізація та обладнання лісогосподарського комплексу (3 кр. ЄКТС)		
Ботаніка (4 кр. ЄКТС)							
Іноземна мова (за професійним спрямуванням) (3 кр. ЄКТС)	Іноземна мова (за професійним спрямуванням) (3 кр. ЄКТС)	Іноземна мова (за професійним спрямуванням) (4 кр. ЄКТС)					
Фізичне виховання *							
Навчальні дисципліни професійної підготовки (за вибором здобувачів)							
Дисципліна 1 (3 кр. ЄКТС)	Дисципліна 4 (3 кр. ЄКТС)	Дисципліна 6 (3 кр. ЄКТС)	Дисципліна 9 (3 кр. ЄКТС)	Дисципліна 11 (3 кр. ЄКТС)	Дисципліна 14 (3 кр. ЄКТС)	Дисципліна 16 (3 кр. ЄКТС)	Дисципліна 19 (3 кр. ЄКТС)
Дисципліна 2 (3 кр. ЄКТС)	Дисципліна 5 (3 кр. ЄКТС)	Дисципліна 7 (3 кр. ЄКТС)	Дисципліна 10 (3 кр. ЄКТС)	Дисципліна 12 (3 кр. ЄКТС)	Дисципліна 15 (3 кр. ЄКТС)	Дисципліна 17 (3 кр. ЄКТС)	Дисципліна 20 (3 кр. ЄКТС)
Дисципліна 3 (3 кр. ЄКТС)		Дисципліна 8 (3 кр. ЄКТС)		Дисципліна 13 (3 кр. ЄКТС)		Дисципліна 18 (3 кр. ЄКТС)	
2. НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ (ОБОВ'ЯЗКОВІ)							
Вступ до фаху (4 кр. ЄКТС)	Селекція та генетика декоративних рослин (4 кр. ЄКТС)	Дендрологія (5 кр. ЄКТС)	Лісове насінництво і розсадники (4кр. ЄКТС)	Лісова таксація (5 кр. ЄКТС)	Лісознавство (4 кр. ЄКТС)	Лісові культури (5 кр. ЄКТС)	Лісова типологія (3 кр. ЄКТС)
Геодезія		Біометрія	Грунтознавство в	Лісова	Лісомисливське	Лісівництво (5 кр.	Лісовпорядкування

(4 кр. ЄКТС)		(4 кр. ЄКТС)	лісових і садово-паркових господарствах (4 кр. ЄКТС)	ентомологія (4 кр. ЄКТС)	господарство (4 кр. ЄКТС)	ЄКТС)	(3 кр. ЄКТС)
	Навчальна практика (9 кр. ЄКТС)		Фізіологія рослин (4 кр. ЄКТС)	Фітопатологія у лісовому та садово-парковому господарствах(4 кр. ЄКТС)	Деревинознавство та лісове товарознавство (4 кр. ЄКТС)	Лісоексплуатація (3 кр. ЄКТС)	Лісова меліорація (3 кр. ЄКТС)
				Гідротехнічна меліорація (3 кр. ЄКТС)		Організація лісового господарства (5 кр. ЄКТС)	
			Навчальна технологічна практика (6 кр. ЄКТС)	Захисне лісорозведенняО зеленення населених місць (5 кр. ЄКТС)	Виробнича практика (6 кр. ЄКТС)		Переддипломна практика (4 кр. ЄКТС)
							Кваліфікаційна робота (11 кр. ЄКТС)
							
Практична підготовка							
Навчальна, навчальна технологічна, виробнича, переддипломна практика							
							
Кваліфікаційна робота							

* Згідно із Законом України “Про вищу освіту” студенти мають право на “вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу”.

Вищі навчальні заклади самостійно визначають механізми реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін (описується відповідним Положенням). Вибіркові дисципліни можуть формуватися у блоки, тоді студент вибирає блок дисциплін, після чого усі дисципліни блоку стають обов'язковими для вивчення. Рекомендується використовувати як блочні форми вибору, так і повністю вільний вибір дисциплін студентами.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти ступеня –бакалавр	Атестацію здійснюють у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має передбачати розв’язання складного спеціалізованого або практичного завдання у сфері лісового чи мисливського господарства, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, і потребує застосування теоретичних положень і методів лісівничих наук. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу.

Атестація випускників освітньої програми першого рівня вищої освіти, за спеціальністю Н4 Лісове господарство, галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина проводиться у формі написання і захисту дипломної роботи (проекту) та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому освітнього ступеня «Бакалавр» із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр лісового господарства».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

В ДБТУ функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої освіти та регулярне оприлюднення

результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Програмні компоненти	Перелік компонентів ОП																																																		
	ОКБП 1	ОКБП 2	ОКБП 3	ОКБП 4	ОКБП 5	ОКБП 6	ОКБП 7	ОКБП 8	ОКБП 9	ОКБП 10	ОКБП 11	ОКБП 12	ОКБП 13		ОКППП 1	ОКППП 2	ОКППП 3	ОКППП 4	ОКППП 5	ОКППП 6	ОКППП 7	ОКППП 8	ОКППП 9	ОКППП 10	ОКППП 11	ОКППП 12	ОКППП 13	ОКППП 14	ОКППП 15	ОКППП 16	ОКППП 17	ОКППП 18	ОКППП 19	ОКППП 20	ОКППП 21	ОКППП 22	ОКППП 23	ОКППП 24	ОКППП 25	ОКППП 26	ОКППП 27	ОКППП 28	ОКППП 29								
ЗК1		x										x																																	x						
ЗК 2		x						x				x																																				x			
ЗК 3		x				x						x																																				x			
ЗК 4		x	x														x								x																						x	x			
ЗК 5						x																																										x			
ЗК 6	x			x					x	x							x	x		x		x	x	x	x	x	x	x																		x	x				
ЗК 7					x		x						x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				
ЗК 8					x		x					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
ЗК 9	x	x	x	x	x	x			x	x		x	x	x				x	x	x				x			x	x	x	x			x			x		x		x				x	x	x	x	x			
ЗК 10					x		x					x			x		x			x			x	x	x		x	x	x		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				
ЗК 11											x		x				x								x					x			x	x	x				x			x			x	x	x				
ЗК 12	x			x					x	x						x	x								x		x								x								x	x	x	x	x	x			
ЗК 13		x			x				x			x		x					x							x						x					x						x	x	x	x	x	x			
ФК 1												x			x			x						x	x	x	x					x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
ФК 2													x				x	x							x	x	x					x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
ФК 3	x						x								x	x	x	x	x		x				x	x	x	x					x				x		x		x		x		x	x	x	x			
ФК 4													x			x	x	x	x		x			x	x	x	x					x					x	x	x		x		x		x	x	x	x			
ФК 5																			x					x														x									x		x		
ФК 6													x	x				x						x	x											x	x	x		x				x	x	x	x				
ФК 7														x				x							x																					x	x	x			
ФК 8																									x																						x	x	x		
ФК 9																										x																					x	x	x		
ФК 10											x				x									x	x																										
ФК 11																x								x																											
ФК 12					x		x						x		x		x	x		x				x	x																										

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним компонентам освітньої програми

Програмні компоненти	Перелік компонентів ОП																																													
	ОКБП 1	ОКБП 2	ОКБП 3	ОКБП 4	ОКБП 5	ОКБП 6	ОКБП 7	ОКБП 8	ОКБП 9	ОКБП 10	ОКБП 11	ОКБП 12	ОКБП 13		ОКППП 1	ОКППП 2	ОКППП 3	ОКППП 4	ОКППП 5	ОКППП 6	ОКППП 7	ОКППП 8	ОКППП 9	ОКППП 10	ОКППП 11	ОКППП 12	ОКППП 13	ОКППП 14	ОКППП 15	ОКППП 16	ОКППП 17	ОКППП 18	ОКППП 19	ОКППП 20	ОКППП 21	ОКППП 22	ОКППП 23	ОКППП 24	ОКППП 25	ОКППП 26	ОКППП 27	ОКППП 28	ОКППП 29			
PH 1		+	+									+																																+		
PH 2	+	+	+	+		+		+	+	+		+	+				+					+		+											+							+	+			
PH 3		+	+			+			+			+					+							+											+							+	+			
PH 4	+		+	+	+		+			+			+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+						+	+					+	+	+	+	+	+	+	+		
PH 5							+						+				+	+	+					+	+		+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
PH 6															+								+				+	+							+	+		+	+	+	+	+	+	+		
PH 7						+					+						+						+	+		+				+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
PH 8											+																+		+		+						+	+		+	+	+	+	+		
PH 9																+	+	+	+				+	+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
PH 10																	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
PH 11					+		+										+	+		+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
PH 12										+													+			+								+	+		+	+		+	+					
PH 13		+	+										+				+							+	+										+							+				
PH 14													+					+					+	+			+								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
PH 15						+							+	+									+	+												+	+									
PH 16										+							+							+	+			+	+				+	+	+	+					+		+	+		

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня освіти, ступеня вищої освіти – бакалавр, галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності – Н4 Лісове господарство

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентності за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність				
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у лісовій галузі та у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів біологічної і технічної наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов				
Загальні компетентності				
1. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності	- загальні особливості історії України; - особливості розвитку політичного та культурного життя; - специфіку територіального та політичного устрою України	- оцінювати події з позицій загальнолюдських цінностей з метою забезпечення розвитку загальної культури та моральних якостей; - аналізувати явища духовного життя, орієнтуватися в багатому світі духовної культури	Формування власної точки зору на особливості державотворчих процесів і культури	Мати власні судження відповідно до отриманої інформації. Збагачувати власну духовну культуру шляхом самоосвіти
2. Здатність спілкуватися українською мовою як усно, так і письмово	- законодавчі та нормативно-стильові основи професійного мовлення; - тенденції розвитку української мови; - засоби забезпечення статусу престижності української мови; - становлення та розвиток наукового стилю	- володіти офіційно-діловим, науковим, розмовним стилями української мови для забезпечення професійного спілкування	Використання різних мовних засобів відповідно до комунікативних намірів під час професійної та соціально-побутової взаємодії	Висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності. Удосконалювати мовленнєву компетентність
3. Здатність спілкуватися іноземною мовою	- професійно орієнтований лексико-граматичний матеріал, що використовується в різних мовних ситуаціях; - розмовні штампи ділового	- володіти лексичним мінімумом з іноземної (англійської, німецької чи французької) мови; - вести бесіду-діалог загального характеру;	Використання різних мовних засобів відповідно до комунікативних намірів. Висловлювання думки для успішного розв'язування проблем і завдань у професійній діяльності.	Використовувати лексикографічні джерела (словники) та іншу допоміжну довідникову літературу, необхідну для

	етикету й мовної поведінки – професійні терміни й поняття; - латинські назви рослин і тварин; - лісівничі терміни	- користуватися правилами мовного етикету; - проводити аналітичне опрацювання іншомовних лісівничих джерел з метою отримання професійної інформації; - працювати з довідниковою літературою та словниками; - використовувати латинську термінологію в практичній роботі тощо	Міжнародне термінологічне порозуміння між фахівцями	самостійного вдосконалення володіння іноземною мовою
4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	- історію філософії та її сучасні проблеми; - онтологічні проблеми суспільства; - філософські проблеми цивілізації та культури	- використовувати знання для аналізу, узагальнення та пояснення явищ сучасного буття; - володіти методологією пізнання	Застосування філософських принципів та понять для вирішення конкретних науково-практичних завдань	Обґрунтовувати свою світоглядну та громадську позицію відповідно до отриманої інформації. Формувати та висловлювати власну думку
5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії	- біофізичні закономірності, що лежать в основі розвитку природи та життєдіяльності людини; - механізми дії зовнішніх факторів на екосистему	- працювати з електронною біологічною та лісівничою апаратурою, вимірювальними приладами та інструментами	Порозуміння з представниками сервісної та маркетингових служб	Особиста відповідальність за дотримання правил техніки безпеки та охорони праці під час роботи з вимірювальними приладами
6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	- фізичні і хімічні властивості та перетворення органічних речовин і сполук; - фізико-хімічні закономірності у процесі життєдіяльності організму; - особливості метаболічних процесів у різних органах і тканинах	- проводити розрахунки, зв'язані з різними способами вираження концентрації, рівняннями та функціями тощо; - досліджувати фізико-хімічні властивості органічних речовин	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з фахівцями інших галузей	Особиста відповідальність за дотримання правил техніки безпеки та охорони праці під час виконання лабораторних та польових досліджень
7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	- будову рослин і тварин, їх індивідуальні особливості; - фізіологічні процеси в рослинному організмі та екосистемах	- визначати взаємозв'язок та взаємовплив між різними особинами в екосистемах; - аналізувати регульовані параметри та робити	Уміння комунікувати в професійній діяльності з науковцями відповідних галузей	Аналізувати стан екосистеми за різних умов впливу на довкілля

		висновки про стан екосистеми		
8. Здатність застосування правил безпеки	- основні групи негативних факторів впливу на людину і довкілля, їхні наслідки; - безпечні підходи виконання лісогосподарських робіт; - особливості надання медичної допомоги у різних випадках	- аналізувати вплив негативних факторів на людину і довкілля, їхні наслідки та шляхи запобігання; - застосовувати безпечні підходи під час виконання лісогосподарських робіт та досліджень	Здійснення консультативного взаємозв'язку з фахівцями та медиками	Особиста відповідальність за дотримання правил техніки безпеки та охорони праці під час виконання лісогосподарських робіт та досліджень
9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	- сучасні інформаційні технології; - способи одержання наукової та професійної інформації; - джерела одержання потрібної інформації	- упорядковувати, оцінювати, класифікувати одержану інформацію; - узагальнювати одержану інформацію, готувати рекомендації щодо наступного її використання	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	Удосконалювати інформаційну грамотність та оптимальне застосування її в професійній діяльності. Відповідати за поширення недостовірної інформації
Спеціальні (фахові) компетентності				
1. Здатність використовувати знання, уміння й навички біологічних і лісівничих дисциплін та освоєння теоретичних основ біології і екології лісу	- біологічні та екологічні особливості рослинності та її поширення; - природно-історичні, кліматичні та ґрунтові умови регіонів; - теоретичні засади формування, росту та розвитку лісу	- використовувати нормативно-довідкові, планово-картографічні матеріали та матеріали дистанційного зондування Землі	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	Удосконалювати інформаційну грамотність та оптимальне застосування її в професійній діяльності. Відповідати за поширення недостовірної інформації
2. Здатність проводити лісівничі вимірювання і дослідження із вибором засобів вимірювання із заданими методиками	- основні положення щодо організації та виконання польових та камеральних досліджень різного лісівничого профілю; - правила техніки безпеки, охорони праці, протипожежної безпеки, протиепідемічного режиму в лабораторіях; - види та призначення	- використовувати геодезичні, лісівничо-таксаційні, прилади та інструменти за призначенням; - виконувати виміри у польових умовах - проводити лабораторні дослідження; - опрацьовувати результати вимірів та дослідів	Здійснення професійної взаємодії з працівниками лісового господарства щодо принципів роботи в команді	Дотримуватися правил техніки безпеки під час роботи з приладами та інструментами, механізмами тощо. Відповідати за якість виконаних досліджень та робіт

	геодезичних, лісотаксаційних приладів, інструментів та технологій; - будову та техніку роботи з вимірювальними приладами та сучасними технологіями			
3. Здатність використовувати знання й практичні навички в галузі лісівничих дисциплін для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання	- ботанічні, дендрологічні, морфологічні, генетико-селекційні, едафічні, фітоценотичні та екологічні характеристики компонентів насадження: деревостану, підліску, підросту, трав'яного вкриття, опаду, підстилки, позаярусної рослинності, ґрунту	- закладати різні за призначенням пробні площі; - здійснювати біометричний аналіз дослідних даних	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	Удосконалювати рівень теоретичної та практичної підготовки та оптимальне застосування її в професійній діяльності. Відповідати за поширення недостовірної інформації
4. Здатність аналізувати стан лісостанів, особливостей їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів	- лісівничо-таксаційні ознаки дерева, насадження; - основні ентомошкідники і збудники фітозахворювань та оцінювати санітарний стан насаджень відповідно до санітарних правил; - положення, правила, настанови, нормативно-довідкові матеріали і нормативні документи щодо оцінювання, створення, формування та ведення лісового господарства; - особливості цвітіння та плодоношення деревних, чагарникових і трав'янистих рослин методами окомірного оцінювання та кількісного обліку за існуючими методиками	- визначати тип лісорослинних умов, тип лісу та тип деревостану; - виконувати аналіз ходу росту зрубаних дерев за таксаційними показниками; - визначати рясність цвітіння та плодоношення деревних, чагарникових і трав'янистих рослин; - проводити облік та оцінювання самосіву і підросту деревних порід на лісосіках та під наметом насаджень; - проводити селекційне оцінювання насаджень і дерев, виділяти в натурі плюсові дерева і насадження	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	Удосконалювати теоретичні знання та практичні навички для вирішення професійних завдань. Відповідати за поширення недостовірної інформації
5. Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень на основі	- теоретичні засади лісового насінництва; - генетико-селекційні основи вирощування високопродуктивних та біологічно стійких насаджень;	- створювати насадження шляхом висіву насіння та садіння сіянців чи саджанців; - створювати архіви клонів для збереження і використання	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	Удосконалювати теоретичні знання та практичні навички для вирішення професійних завдань.

підбору і вивчення літературних та нормативних джерел, передового виробничого досвіду	- агротехніку створення та вирощування насаджень	генофонду плюсових дерев та проводити перевірку плюсових дерев на елітність у випробних культурах; - закладати в натурі та формувати тимчасові і постійні лісонасінневі ділянки для заготівлі насіння нормальної і поліпшеної категорій та заповнювати на них паспорти встановлених зразків; - проводити селекційні щеплення різними способами в теплицях, розсадниках, натурних посадках; - оцінювати якість насіння та його придатність для вирощування садивного матеріалу і створення насаджень зі складанням відповідної документації; - розробляти схеми висівання насіння та застосовувати ефективні агротехнічні прийоми вирощування садивного матеріалу в теплицях, розсадниках, відкритих площах; - проводити догляд за лісовими культурами та природними насадженнями у визначені терміни з врахуванням потреби, обсягів, тривалості та черговості проведення агротехнічних заходів		Відповідати за поширення недостовірної інформації
6. Здатність вирішувати поставлені завдання з вирощування та формування високопродуктивних деревостанів на основі підбору і вивчення літературних та нормативних	- теоретичні засади рубок формування та поліпшення якісного складу лісів	- проводити заходи щодо збереження самосіву і підросту та сприяння природному поновленню основних лісотвірних порід під наметом насаджень і на лісосіках з метою постійного виконання лісом середовищевірних функцій і формування біологічно стійких високопродуктивних лісостанів; - виконувати відведення в натурі лісосік для виконання рубок	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	Удосконалювати теоретичні знання та практичні навички для вирішення професійних завдань. Відповідати за поширення недостовірної інформації

джерел, передового виробничого досвіду		головного користування (лісовідновних рубок) та рубок формування і оздоровлення лісів (рубки догляду за лісом, санітарні рубки, лісовідновні рубки, рубки переформування, рубки, пов'язані з реконструкцією малоцінних молодняків і похідних деревостанів, ландшафтні рубки, інші заходи з формування та оздоровлення лісів) з оформленням відповідних матеріалів; - діагностувати збудників хвороб і ентомошкідників насіння, сіянців, насаджень із занесенням даних у відповідні відомості; - проводити заходи боротьби зі шкідниками та хворобами лісу наземними та дистанційними методами; - проводити заходи з охорони лісу від пожеж згідно з нормативними документами та забезпечувати гасіння лісових пожеж спеціальними технічними засобами		
7. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання	- особливості проведення обробітку ґрунту в теплицях, розсадниках, на лісокультурних площах; - основні технічні характеристики ґрунтообробних машин та механізмів, машинно-тракторних агрегатів	- формувати машинно-тракторні агрегати доцільного складу для оброблення ґрунту та створення лісових культур; - розробляти схеми висівання насіння та застосовувати ефективні агротехнічні прийоми вирощування садивного матеріалу в теплицях, розсадниках, відкритих площах відповідно до нормативних вимог; - застосовувати раціональні методи і способи заготівлі лісонасіннєвої сировини в деревостанах, на лісонасіннєвих плантаціях і зрубках із використанням машин,	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	Удосконалювати рівень технічної підготовки ефективно застосовувати її в професійній діяльності. Відповідати за поширення недостовірної інформації

		механізмів і пристроїв; - одержувати насіння із насінневої сировини з використанням машин і механізмів, організовувати його зберігання та підготовку для висіву в розсадниках, на лісокультурних площах; - застосовувати сучасні технології, машини і механізми для догляду за лісом та заготівлі деревини; - застосовувати машини та механізми для очищення місць рубок від порубочних решток		
8. Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію	- теоретичні основи таксації окремого дерева, лісової продукції, лісових насаджень, лісових масивів, приросту; - наукові засади лісовпорядкування та особливості розроблення «Проекту організації та розвитку лісового господарства» в об'єкті лісовпорядкування; - теоретичні засади ведення лісового і мисливського господарства; - стандарти та інструкції, правила та нормативи таксації лісу і оцінювання лісової продукції	- визначати таксаційні показники дерева і насадження в польових та камеральних умовах; - визначати об'єм стовбура зрубаного дерева та вихід сортиментів сучасними таксаційними методами; - виконувати матеріально-грошове оцінювання лісосіки; - визначати врожайність та запаси важливих видів лікарських, технічних, харчових і кормових рослин, дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід, деревних соків	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	Дотримуватися методики оцінювання і обліку лісових ресурсів та продукції. Відповідати за поширення недостовірної інформації
9. Здатність вирішувати поставлені завдання та сприяти веденню мисливського господарства в лісових масивах	- біологію лісових звірів і птахів, мисливських тварин як компонентів лісової екосистеми	- проводити облік мисливських тварин; - оцінювання якості мисливських угідь; - забезпечити охорону та примноження мисливських тварин; - розробляти біотехнічні заходи в мисливських угіддях	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	Удосконалювати теоретичні знання та практичні вміння з організації мисливського господарства та оптимально застосовувати їх у професійній діяльності. Відповідати за поширення недостовірної інформації
10. Здатність розробляти окремі види проектної	- особливості організації та ведення лісового господарства; - терміни та визначення	- розробляти для підприємств; - проект лісових культур; - технологічну карту розроблення	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	Дотримуватися рекомендацій та стандартів щодо

документації, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи	лісогосподарської діяльності; - технологічні аспекти розроблення нормативної документації	лісосік; - складати таксаційний опис насаджень; - розробляти заходи з охорони та захисту лісу; - виконувати аналіз виробничої діяльності та складати звіти за типовими формами		розроблення відповідної документації. Відповідати за поширення недостовірної інформації
11. Здатність використовувати вихідні дані для вибору та обґрунтування ефективних господарських і організаційно- управлінських рішень	- технологію створення лісових культур; - техніко-організаційні показники рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів; - теоретичні засади прийняття ефективних господарських і організаційно-управлінських рішень	- на основі «Проекту лісових культур» забезпечити підготовку лісокультурної площі для висаджування садивного матеріалу чи висівання насіння деревних та чагарникових порід вручну чи із застосуванням знарядь, механізмів та машин; - вибирати ділянки насаджень відповідного стану та організовувати проведення рубок формування і оздоровлення лісів відповідно до вимог нормативних матеріалів та організації праці; - планувати та проводити вибіркові, поступові чи суцільні рубання відповідно до «Правил рубок головного користування в лісах України» залежно від виконуваних лісами функцій, категорій захищеності лісів, біологічних особливостей деревних порід, типу лісу, складу і вікової структури деревостанів, наявності і стану підросту господарсько цінних порід, крутизни схилу, ступеня стійкості ґрунтів проти ерозії та інших особливостей, застосовуючи сучасні технології, машини та механізми	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	Удосконалювати інформаційну грамотність та оптимальне застосування її в професійній діяльності. Відповідати за прийнятті неефективні рішення
12. Здатність організовувати	- основні вимоги законодавства України;	- організувати роботу колективу для виконання планових завдань	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел	Удосконалювати інформаційну грамотність

роботу малих колективів виконавців	- структуру лісогосподарського виробництва; - нормативні матеріали з охорони праці в лісовому та мисливському господарстві	лісового і мисливського господарства та заготівлі деревини відповідно до вимог законодавства; - організовувати виробництво та управління в цеху, майстерській дільниці, лісовому розсаднику та інших структурних підрозділах; - забезпечити безпечні умови виконання лісогосподарських робіт з дотриманням правил охорони праці та виробничої санітарії відповідно до чинних нормативних матеріалів	інформації	та оптимальне застосування її в професійній діяльності.
13. Здатність вирішувати перспективні завдання організації господарства з використанням знань професійних дисциплін під керівництвом досвідчених фахівців	- структуру лісового фонду та напрями його зміни; - екологічні та економічні особливості організації та ведення лісового і мисливського господарства; - перспективи розвитку лісової галузі	- аналізувати сучасний стан лісового господарства; - розробляти перспективний організаційно-господарський план ведення лісового господарства; - здійснювати охорону та санітарно-оздоровчі заходи відповідно до санітарних правил методами і технологіями, які враховують біологічні особливості розвитку ентомошкідників та хвороб.	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	Удосконалювати знання, вміння та досвід організації господарства під керівництвом досвідчених фахівців та застосовувати їх у професійній діяльності. Відповідати за поширення недостовірної інформації
14. Здатність застосування на практиці принципів сталого розвитку, розуміння екологічних, соціальних і економічних наслідків своєї професійної діяльності	- основні принципи сталого розвитку; - положення «Лісового кодексу України», стандарти та інструкції, правила та рекомендації з ведення лісового і мисливського господарства	- на основі оцінювання стану насаджень відповідно до положень і рекомендацій проводити заходи щодо збереження самосіву і підросту та сприяння природному поновленню основних лісотвірних порід під наметом насаджень і на лісосіках з метою постійного виконання лісом середовищевірних функцій і формування біологічно стійких високопродуктивних лісостанів; - застосовувати положення Лісового кодексу України та нормативних документів для організації та ведення господарства;	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	Удосконалювати розуміння екологічних, соціальних і економічних наслідків професійної діяльності та застосовувати на практиці. Відповідати за поширення недостовірної інформації

		-створювати захисні насадження та забезпечувати ефективну експлуатацію насаджень меліоративного фонду; - на засадах сталого розвитку розробляти заходи з ефективного використання лісових ресурсів		
15. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів	- шляхи підвищення продуктивності лісових насаджень, їхньої біологічної стійкості; - сучасні досягнення лісівничої науки щодо вирощування високопродуктивних і біологічно стійких лісових насаджень; - теоретичні засади організації сталого (екологічно збалансованого) ведення лісового господарства.	- розробляти заходи підвищення продуктивності лісових насаджень, їхньої біологічної стійкості; - проводити облік та оцінювати якість лісової продукції та оформляти документи на відпуск продукції; - застосовувати сучасні технології проведення комплексу робіт із захисту деревини від руйнування на лісосіках та верхньому складі з врахуванням біологічних особливостей деревних порід, дереворуйнівних грибів та технічних шкідників; - організовувати ефективне використання різнопланових корисних властивостей лісу	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з населенням та користувачами продукції і послуг	Удосконалювати інформаційну грамотність та оптимальне застосування її в професійній діяльності. Відповідати за поширення недостовірної інформації
16.Здатність розуміння та формування екологічного мислення і свідомості, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особисту відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях	- структурно-функціональні взаємозв'язки рослинності та тваринного світу та довкілля; - морфологічні зміни за підсумками негативних явищ та виробничої діяльності - принципи збереження та примноження біорізноманіття; - сучасні екологічні технології	- оцінювати результати господарської діяльності та вплив шкідливих компонентів на стан здоров'я людини та довкілля; - застосовувати екологічні ощадливі технології лісогосподарського виробництва; - застосовувати екологічні знання на практиці	Формувати власну думку про багатогранність та багатофункціональність довкілля як середовища життя людини, необхідність збереження природного середовища, збереження та примноження біорізноманіття та донесення інформації до мешканців	Удосконалювати екологічну грамотність населення Відповідати за поширення недостовірної інформації

[illegible]

[illegible]

[illegible]

різних технологічних прийомів для вирішення типових професійних завдань																									+	+	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Виконувати чітко та якісно дослідження, удосконалювати методики їх проведення та навчати інших	Натуралізація										+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
											+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
											+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	

Примітка: кількість знаків «+» відображає вплив компонента на формування програмного результату навчання.

«+++» - даний компонент домінує в програмі

«++» - даний компонент є достатнім в програмі

«+» - даний компонент не вносить істотного вкладу в програму

«-»- даний компонент не засвоюється в процесі навчання

Розділ 6. Перелік нормативних документів, на яких базується ОПП

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня освіти ступеня вищої освіти – бакалавр галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності – 205 Лісове господарство. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від «05» грудня 2018 р. № 1342.
4. Національна рамка кваліфікацій зі змінами від 25.06.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n2>.
5. Методичні рекомендації щодо формування стандартів вищої освіти (затверджені наказом МОН України від 30.04.2020. № 584). URL: <https://drive.google.com/file/d/1wCmjmqZhB8PwEiQsNcQhZ9ZCfrdiJpvh/view>.